

ОСНОВНІ УМОВИ ЩОДО СТИМУЛЮВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ АКТИВНОСТІ ДИТИНИ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Мова – це найважливіший засіб спілкування між людьми, засіб вираження своїх думок, почуттів і прагнень, засіб формування думок. Чим досконаліше це засіб, тим успішніше йде навчання і подальший розумовий розвиток людини. Повноцінне оволодіння рідною мовою в дошкільному дитинстві є необхідною умовою вирішення завдань розумового, естетичного і морального виховання дітей у сприятливий для цього період розвитку. Освоєння мови, її граматичної будови, дає можливість дітям вільно розмірковувати, ставити запитання, робити висновки, відображати різноманітні зв'язки між предметами і явищами [3].

Проблема мовленнєвої підготовки дітей до школи знайшла широке відображення у світовому і вітчизняному історико-педагогічному досвіді. Педагогічні і методичні аспекти мовленнєвої підготовки дітей до школи розглядалися вченими А. Богуш, М. Вашуленко, В. Гербова, Л. Дейниченко, А. Іваненко, Л. Калмикова, Г. Каше, Н. Орланова, Є. Соботович, М. Шеремет та ін. У процесі навчальної діяльності дітей мовна діяльність включає в себе, з одного боку, сприйняття і переробку інформації (слухання, читання), з іншого, переробку добутої або засвоєної інформації (говоріння, письмо). У процесі навчальної діяльності ці чотири різновиди мовної діяльності займають велике місце, так як в основі процесу навчання лежить взаємодія, спілкування педагога і дітей, дітей один з одним, тому виникає необхідність визначення рівня мовної готовності старших дошкільників до навчання в школі.

При стихійному мовному розвитку лише деякі діти досягають високого рівня мовної готовності до навчання в школі, тому необхідно спеціальне навчання, спрямоване на освоєння дитиною мови. Головне завдання такого навчання – формування мовних узагальнень і елементарного усвідомлення явищ мови і мовлення. Доступність усвідомлення явищ мови і мовлення в дошкільному віці відзначають психологи, педагоги, лінгвісти [1].

Організуючи роботу педагогічного колективу над мовленнєвим розвитком дошкільників необхідно тримати на контролі як планування, так і проведення занять. Основною метою занять з мовленнєвого спілкування є розвиток мовлення кожної конкретної дитини. Тому важливо створювати на них такі умови, які стимулюватимуть максимальну мовленнєву активність кожної дитини. Цього можна досягнути, дотримуючись таких умов:

1. Уміння педагога викликати у дітей інтерес до теми заняття та розумно співвідносити власну мовленнєву активність і мовленнєву активність дітей – неприпустимо, щоб дорослий говорив більшу частину заняття;
2. Забезпечення оптимальної інтенсивності мовленнєвого навантаження дітей – надто прості завдання знижують інтерес дітей, послаблюють готовність до подолання труднощів;

3. Здійснення індивідуально-диференційованого підходу – уміння педагога бачити в колективі кожну конкретну дитину і враховувати її індивідуальні особливості, пристосовуватися до них;

4. Уміння педагога бачити особисті досягнення дитини, а не порівнювати її з іншими дітьми [2].

Отже, так як мовлення дітей, що йдуть до школи, розвинуто недостатньо. Діти іноді використовують слова, не усвідомлюючи їх значення, що заважає їм опанувати більш високий рівень образного мовлення. Тому дуже важливо подбати про збагачення та розширення словника дошкільнят, учити їх вживати епітети, порівняння, метафори, антоніми, синоніми. Цьому сприяє ознайомлення дітей з творами художньої літератури. Художні твори слід добирати у такий спосіб, щоб вони розкривали дітям різні грані дійсності: ознайомили з явищами живої і неживої природи, сферою людських взаємин, особистих переживань, світом мистецтва.

Список використаних джерел

1. Бардин К.В. Подготовка ребенка к школе (психологические аспекты). – М.: Знание, 1983. – 96 с.
2. Дошкольная педагогика / Под ред. В.М. Логвиной, П.Г. Семоруковой. – 2-е издание. – М.: Просвещение, 1988. – 270 с
3. Дубчак О. Дитина йде до школи: радощі й турботи // Початкова школа.–2003. – № 4. – С.52 – 55.

САМОЙЛЮК С.П.,
РЕГО Г.І.

Мукачівський державний університет, Україна

ПРОБЛЕМА ВПРОВАДЖЕННЯ ГЕНДЕРНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТУ

Соціальні зміни, які відбулися в Україні в другій половині ХХ ст. і вплинули на розподіл статевих ролей у сімейній і професійній сферах, сприяли утвердженню гендерної теорії в різних галузях громадського життя, в тому числі й освітній. Виховання громадян нового типу передбачало інтегрування гендерного підходу в освітньо-гуманітарний простір.

Актуальність долучення гендерної проблематики до освітньої системи України на початку ХХІ ст. пов'язана з позитивними тенденціями розвитку освіти, а саме: варіативністю, дитиноцентризмом, відкритістю до суспільства, рівним доступом обох статей до різних сфер суспільного життя. Принципи рівного доступу до якісної освіти закладено в чинних нормативно-правових документах України, зокрема: Конституції України (стаття 24), Законі України «Про забезпечення рівних прав та можливостей чоловіків та жінок» (1. розділ V, с. 21), Законі України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про загальну середню освіту», наказі МОН України «Про впровадження принципів гендерної рівності в освіту».

Специфіка впровадження гендерного підходу в дошкільну освітню ланку зумовлена особливостями цього вікового періоду, коли закладається фундамент оптимістичного світобачення, формуються уявлення дитини про свої права та обов'язки, про себе як про представника певної статі, про себе в часовому вимірі, засвоюються моральні правила і норми, розвивається довільна поведінка, а також

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>